

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ
УЧНІВ 5-9 Х КЛАСІВ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
2026/2027 навчальний рік**

У 2026/2027 навчальному році оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів НУШ здійснюємо відповідно до нових рекомендацій МОН України, затверджених наказом від 14 серпня 2026 року № 1427.

Основний акцент — на навчальному поступі учня, досягненні очікуваних результатів навчання та формуванні компетентностей.

Критерії оцінювання з музичного та образотворчого мистецтва (або інтегрованого курсу «Мистецтво») у 2026–2027 навчальному році базуються на наказі МОН № 1427 та вимогах Нової української школи (НУШ).

Загальні підходи до оцінювання

- **Рівнева та бальна шкала:** Знання та вміння учнів оцінюються за 12-бальною шкалою, яку поділяють на чотири рівні: початковий (1–3 бали), середній (4–6 балів), достатній (7–9 балів) та високий (10–12 балів).
- **Групи результатів (ГР):** Оцінювання здійснюється за здобуттям певних компетентностей (аналіз та інтерпретація творів, власна творчість, практичні навички). Спостереження за рівнем оволодіння ГР3 не відображується в електронному журналі, однак учитель спостерігає за прогресом кожного учня, відбиваючи його у своєму власному щоденнику спостережень.
- **Види оцінювання:** Поточне, тематичне, семестрове та річне. Тематичне виставляється на основі поточних досягнень без проведення підсумкового контролю.
- **Навчальні досягнення з «Фізичної культури» в 5-8 класах,** що відповідають середньому та високому рівню опанування ГР3, оцінюються у 2026-2027 навчальному році як «**ЗАРАХОВАНО**», початковому – як «**НЕ ЗАРАХОВАНО**» відповідно.
- **“Фізична культура” у 9 класі (НУШ)** оцінюється за 12-тибальною шкалою.

Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з фізичної культури спрямовані на визначення рівня сформованості фізкультурно-оздоровчих, рухових, пізнавальних і соціальних компетентностей, а також позитивної мотивації до рухової активності, здорового способу життя та безпечної поведінки.

Оцінювання здійснюється з урахуванням індивідуальних можливостей, стану здоров'я, вікових особливостей, рівня фізичної підготовленості та особистого прогресу учня.

1. Основні критерії оцінювання

Під час оцінювання навчальних досягнень учнів з фізичної культури враховуються:

- рівень засвоєння теоретичних знань з фізичної культури;
- розуміння значення фізичної активності для здоров'я;
- знання та дотримання правил безпеки під час занять;
- правильність і техніка виконання фізичних вправ;
- здатність застосовувати набуті рухові вміння на практиці;
- рівень розвитку рухових якостей;
- динаміка індивідуальних результатів;
- самостійність під час виконання фізичних вправ;
- вміння контролювати власне фізичне навантаження;
- дотримання правил спортивних і рухливих ігор;
- здатність працювати індивідуально та в команді;
- відповідальне ставлення до власного здоров'я та безпеки інших;
- активність і зацікавленість у фізкультурно-оздоровчій діяльності.

2. Особливості оцінювання

Оцінювання з фізичної культури **не повинно ґрунтуватися виключно на нормативних показниках або спортивних результатах.**

Під час визначення оцінки враховується насамперед те, наскільки учень:

- опанував необхідні рухові дії;
- правильно виконує фізичні вправи;
- дотримується техніки безпеки;
- розуміє мету та значення виконуваних вправ;
- докладає зусиль для досягнення особистого прогресу;
- уміє застосовувати фізичні вправи для зміцнення здоров'я;
- демонструє позитивну динаміку відповідно до власних можливостей.

Фізичні можливості учнів, які мають медичні обмеження або особливі освітні потреби, враховуються під час визначення змісту та рівня складності навчальних завдань.

Порівняння фізичних результатів учня з результатами інших учнів не є основним критерієм оцінювання.

3. Рівні навчальних досягнень

Початковий рівень

Учень/учениця:

- має фрагментарні знання про значення фізичної культури та рухової активності;
- виконує окремі фізичні вправи переважно за допомогою або під безпосереднім керівництвом учителя;
- має труднощі з дотриманням правильної техніки виконання;
- потребує постійного нагадування про правила безпеки;
- не завжди розуміє призначення фізичних вправ;
- демонструє незначну самостійність під час виконання завдань.

Середній рівень

Учень/учениця:

- знає основні правила безпеки та правила виконання окремих фізичних вправ;
- розуміє значення рухової активності для здоров'я;
- виконує основні вправи за зразком учителя;
- допускає окремі помилки у техніці виконання;
- за допомогою вчителя контролює інтенсивність фізичного навантаження;
- дотримується основних правил рухливих та спортивних ігор;
- бере участь у фізкультурно-оздоровчій діяльності.

Достатній рівень

Учень/учениця:

- має достатній рівень теоретичних знань з фізичної культури;
- правильно та переважно самостійно виконує фізичні вправи;
- дотримується техніки безпеки;

- може пояснити призначення та користь виконуваних вправ;
- застосовує набуті рухові вміння у практичній діяльності;
- контролює власне фізичне навантаження відповідно до ситуації;
- дотримується правил спортивних ігор;
- демонструє позитивну динаміку власних результатів;
- бере активну участь у заняттях і працює над удосконаленням фізичних якостей.

Високий рівень

Учень/учениця:

- демонструє системні та усвідомлені знання з фізичної культури;
- самостійно й технічно правильно виконує фізичні вправи;
- уміє аналізувати якість власного виконання та виправляти помилки;
- свідомо регулює фізичне навантаження;
- ефективно застосовує рухові вміння у різних видах фізичної діяльності;
- демонструє особистий прогрес і прагнення до самовдосконалення;
- дотримується правил безпеки та допомагає забезпечувати безпечну поведінку під час спільної діяльності;
- демонструє навички командної взаємодії, взаємоповаги та спортивної культури;
- може самостійно добирати фізичні вправи відповідно до поставленої мети;
- усвідомлено використовує фізичну активність як засіб зміцнення та збереження здоров'я.

4. Критерії оцінювання рухової діяльності

Під час виконання практичних завдань оцінюються:

Техніка виконання — правильність, координація, послідовність та якість виконання рухових дій.

Рухова активність — залученість учня до виконання фізичних вправ, систематичність та активність під час заняття.

Особистий прогрес — позитивна динаміка результатів порівняно з попередніми досягненнями самого учня.

Безпека — знання та дотримання правил безпечної поведінки, уміння правильно організувати виконання вправ.

Самостійність — здатність виконувати вправи без постійної допомоги вчителя.

Самоконтроль — уміння оцінювати власне самопочуття, регулювати навантаження та дотримуватися рекомендацій щодо безпечної фізичної активності.

Взаємодія — здатність працювати в парі, групі чи команді, дотримуватися правил гри та поважати інших учасників.

5. Орієнтовна шкала оцінювання

Бал Характеристика навчальних досягнень

1	Учень/учениця має фрагментарні уявлення про фізичну культуру, виконує окремі прості рухові дії лише за допомогою вчителя.
2	Розпізнає окремі фізичні вправи та правила безпеки, виконує їх із суттєвою допомогою.
3	Виконує прості вправи за зразком, але потребує постійного контролю та допомоги.
4	Знає окремі правила та вправи, виконує знайомі рухові дії з помилками.
5	Розуміє основні правила безпеки, виконує нескладні вправи за інструкцією вчителя.
6	Виконує основні вправи, дотримується правил безпеки, може пояснити їх призначення.
7	Переважно правильно виконує вправи, застосовує набуті рухові вміння, демонструє позитивну динаміку.
8	Самостійно виконує більшість вправ, контролює власне навантаження та дотримується правил гри.

Бал Характеристика навчальних досягнень

- 9 Правильно застосовує рухові вміння, аналізує власне виконання, демонструє стабільний особистий прогрес.
- 10 Самостійно й технічно правильно виконує фізичні вправи, уміє регулювати навантаження та застосовувати знання на практиці.
- 11 Демонструє високий рівень рухових умінь, самоконтролю, безпечної поведінки та командної взаємодії.
- 12 Виявляє високий рівень фізкультурної компетентності, самостійно добирає та застосовує вправи, аналізує власні результати й демонструє стійку позитивну динаміку.

6. Теоретичні знання

Під час оцінювання теоретичної підготовки враховуються:

- знання правил безпеки;
- розуміння значення фізичної активності;
- знання основ здорового способу життя;
- розуміння впливу фізичних вправ на організм людини;
- знання правил спортивних та рухливих ігор;
- розуміння принципів раціонального фізичного навантаження;
- знання способів самоконтролю під час фізичних занять;
- умінь застосовувати теоретичні знання у практичній діяльності.

7. Оцінювання особистого прогресу

Одним із важливих показників є **динаміка індивідуальних досягнень учня**.

Учитель може враховувати:

- покращення техніки виконання вправ;
- збільшення витривалості, сили, швидкості, гнучкості та координації відповідно до індивідуальних можливостей;
- підвищення рівня рухової активності;
- зростання самостійності;
- дотримання правил безпеки;
- здатність контролювати власне навантаження;
- позитивне ставлення до занять фізичною культурою.

При цьому оцінка не повинна знижуватися лише через те, що учень не демонструє високих абсолютних спортивних результатів, якщо він сумлінно працює, виконує завдання відповідно до своїх можливостей та демонструє позитивну динаміку.

8. Форми оцінювання

Для оцінювання можуть використовуватися:

- практичне виконання фізичних вправ;
- демонстрація техніки рухових дій;
- навчальні та спортивні ігри;
- рухливі вправи;
- комплекси загальнорозвивальних вправ;
- індивідуальні та групові завдання;
- теоретичні опитування;
- ситуативні завдання з безпеки;
- самоконтроль і самооцінювання;
- спостереження за діяльністю учня;
- виконання індивідуальних фізкультурно-оздоровчих завдань;
- фіксація особистої динаміки результатів.

9. Підсумкове оцінювання

Під час визначення підсумкової оцінки враховується сукупність навчальних досягнень учня протягом відповідного періоду навчання.

Підсумкова оцінка формується з урахуванням:

- рівня сформованості рухових умінь;
- теоретичних знань;
- дотримання правил безпеки;
- особистої динаміки фізичних показників;
- самостійності та самоконтролю;
- активності під час занять;
- здатності застосовувати набуті знання та вміння у практичній діяльності.

Оцінювання з фізичної культури має сприяти формуванню в учнів позитивного ставлення до рухової активності, відповідального ставлення до власного здоров'я, культури безпечної поведінки, вміння працювати над собою та підтримувати фізичну активність протягом життя.